

Załącznik do uchwały Nr XLV/364/2014
Rady Miejskiej w Prószkowie
z dnia 13 listopada 2014 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2014-2020**

PRÓSZKÓW

Rodzina odgrywa w życiu każdego człowieka ogromną rolę. Niestety na skutek przeobrażeń zachodzących w życiu społecznym i ekonomicznym zaczyna tracić swoje pierwszorzędne miejsce w strukturze społecznej. Rodzinom coraz trudniej realizować podstawowe funkcje, do których należy zaspokojenie podstawowych potrzeb min. potrzeby bezpieczeństwa, miłości, akceptacji. Rodzinom coraz trudniej nadążyć za zmianami w związku, z czym dochodzi do dezintegracji życia rodzinnego, awantur, nieopanowanych zachowań, alkoholizmu i przemocy.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie to dokument którego opracowanie wynika wprost z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Jest on kontynuacją działań oraz zadań mających na celu udzielenie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy.

Podstawą prawną działań w zakresie przeciwdziałania przemocy jest min. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej/Dz.U. Nr 78 poz. 483 ze zm./ rozdz. II pt. „Wolność, prawa i obowiązki człowieka i obywatela” . ustawa o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U z 2005r. Nr 180 poz. 1493 ze zm.), ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473), ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2013 poz. 182 ze zm.)

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie zgodny jest z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014- 2020 przyjętym uchwałą Nr 76/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r./M.P.2014poz.445/.

Przemocą w rodzinie jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Jest to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa.

Przemoc w rodzinie, jako zjawisko społeczne stanowi przedmiot zainteresowania wielu dyscyplin naukowych. To jedna z największych epidemii naszych czasów, która niewątpliwie wpływa na pogorszenie stanu zdrowia psychicznego i fizycznego całego społeczeństwa.

Z różnych powodów osoby doświadczające przemocy nie mówią o tym na zewnątrz. Niektórzy wstydzą się swojej bierności bądź nie chcą niszczyć opinii społecznej swojego oprawcy. Decydują się utrzymywać sprawę w tajemnicy, gdyż często sprawca jest jedynym żywicielem rodziny i jego ewentualna izolacja przysporzyłaby rodzinie kłopotów natury materialnej.

Przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny lub innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc jest działaniem:

- Zamierzonym
- Naruszającym prawa i dobra osobiste ofiar (prawo do nietykalności fizycznej, szacunki, godności)
- Powodującym ból i cierpienie
- Wykorzystującym wyraźną asymetrię sił

Przemoc fizyczna- określa się, jako wszelkie nieprzypadkowe użycie siły fizycznej a także świadome niezapobieganie wyrządzonej krzywdzie fizycznej. Pomysłowość sprawców przemocy w tym zakresie jest mocno rozwinięta od popychania, obezwładniania i policzkowania po duszenie bicie pięścią lub przedmiotami, które akurat wpadną w ręce, oblewanie substancjami żrącymi, wrznięciem, przypalanie papierosem i używanie broni. Celem przemocy fizycznej jest wymuszenie na ofierze takiego zachowania, jakie życzy sobie sprawca. Ma wywołać lęk lub stanowić karę za złamanie reguł ustanowionych przez sprawcę.

W krzywdzeniu fizycznym można dostrzec dwie odmiany:

- Dotkliwe karanie dziecka
- krzywdzenie będące rezultatem agresji, potrzeby rozładowania agresywnych uczuć, które bardzo często nie mają nic wspólnego z dzieckiem, ale ze współżyciem w małżeństwie, z kłopotami bytowymi, zawodowymi itd.

Przemoc emocjonalna- często nieobecna w świadomości społecznej, niemniej równie groźna, jak przemoc fizyczna. Prowadzi do destrukcji pozytywnego obrazu własnej osoby poprzez: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ograniczanie snu, autorytarny system funkcjonowania w domu, krytykowanie, podejrzliwe kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z otoczeniem, szantaże emocjonalne, wmawianie choroby psychicznej. Często ofiary przemocy psychicznej popadają w głęboka depresję, przejawiają niechęć do życia, miewają myśli samobójcze. Przemoc emocjonalna ma na celu pozbawienie ofiary zaufania do siebie i swoich kompetencji w różnych obszarach życia. Naturalną reakcją na przemoc, jest wykluczenie jej ze świadomości. Czasami pogwałcenie społecznego porządku jest zbyt straszne, aby mówić o nim na głos.

Zachowania wskazujące na stosowanie wobec dziecka przemocy psychicznej:

- Zaburzenia mowy oraz snu
- Dolegliwości psychosomatyczne np. ból brzucha, głowy
- Moczenie się i zanieczyszczanie bez podłoża medycznego
- Mimowolne ruchy, najczęściej twarzy
- Ciągłe koncentrowanie uwagi na sobie
- Brak poczucia pewności siebie, depresja
- Lęk przed porażką
- Próby samobójcze

Przemoc seksualna- dotyczy zarówno dorosłych jak i dzieci. Polega na wymuszaniu różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych sprawcy. Ofiara doświadcza przykrych, nieraz sadystycznych form współżycia seksualnego. Budząca sprzeciw społeczny jest przemoc seksualna wobec dzieci. Jak donoszą statystyki policyjne oraz badania psychologiczne ok. 99% przypadków czynnej pedofilii dotyczy mężczyzn. Przemoc seksualna wobec dziecka jest nadużyciem przewagi fizycznej lub emocjonalnej w celach seksualnych. Obejmuje kazirodztwo, gwałt, uwiedzenie, wykorzystanie dzieci do celów pornografii lub

prostytcji. Tak, więc seksualne wykorzystanie dzieci to każde zachowanie osoby dorosłej, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. W tym rozumieniu nadużycia seksualne obejmują zachowania ekshibicjonistyczne, uwodzenie, świadome czynienie z dziecka świadka aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się czy oglądania pornografii.

Przemoc ekonomiczna- uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy i uniemożliwianie podjęcia pracy przez ofiarę Przemoc ekonomiczna wiąże się z uzależnieniem od środków jednej ze stron w małżeństwie. Mówimy o niej wtedy, kiedy partner wykorzystuje to uzależnienie do znęcania się psychicznego nad współmałżonkiem czy dziećmi, ogranicza możliwości podjęcia pracy zarobkowej nie zaspokaja podstawowych potrzeb bytowych rodziny. Pieniądze stają się kartą przetargową, zaczyna obowiązywać zasada „coś za coś”: „jeśli zrobisz to, czego od ciebie oczekuję, to dostaniesz nagrodę. O przemocy ekonomicznej mówimy też, kiedy partner celowo nie płaci alimentów; bez wiedzy współmałżonka zaciąga kredyty czy przywłaszcza środki przeznaczone na utrzymanie rodziny, co często dzieje się w rodzinach patologicznych, gdzie w grę wchodzi uzależnienie od alkoholu albo narkotyków. Przemoc ekonomiczna to rodzaj przemocy psychicznej. Skutkiem mogą być zaburzenia nerwicowe, depresja, obniżenie poczucia własnej wartości. Sprawcy przemocy ekonomicznej często utwierdzają swoje ofiary w przekonaniu, że są nic nie warte; kontrolują wydatki, straszą; że bez nich druga połowa nie da sobie rady. Jeśli na przykład kobieta w ogóle nie zarabia, gdyż zajmuje się dziećmi i domem, a jednocześnie ma długą przerwę zawodową, to może pogłębić się jej przekonanie, że nie poradzi sobie na rynku pracy. Sprawcami przemocy ekonomicznej najczęściej są osoby z dużą potrzebą poczucia władzy i sprawowania kontroli nad innymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że przemoc zawsze pojawia się w relacjach międzyludzkich dopiero od niedawna mówi się o tym zjawisku znacznie więcej oraz podejmuje różnorodne działania mające na celu zapobieganie jej. Osoby doświadczające przemocy coraz częściej obejmowane są kompleksową opieką, są coraz bardziej świadome swoich praw i możliwości zmiany sytuacji życiowej. Aby skutecznie zatrzymać przemoc i zapobiegać jej zjawisku w domach, należy objąć

pomocą również osoby stosujące przemoc. Z danych „ Niebieskiej linii: wynika, że sprawcami przemocy w 96% są mężczyźni. Pochodzą oni z rodzin gdzie występowała agresja i przemoc, której zazwyczaj byli ofiarami. Sprawcy pozostający w kręgu zachowań destrukcyjnych, które często przechodzą z pokolenia na pokolenie nie zdają sobie sprawy z konieczności sięgnięcia po pomoc. Dlatego niezbędne jest objęcie ich specjalistycznymi programami terapeutycznymi.

Statystyki mówią, że w przeważającej większości ofiarami przemocy są kobiety (95%) lub dzieci. W nielicznych przypadkach zdarza się, że ofiarą bywa mężczyzna. Statystyki te nie są jednak dokładne i nie oddają wielkość problemu. Jest to często problem zamknięty w czterech ścianach domu i ciche tragedie osób, które samotnie dźwigają cierpienie swojej rodziny.

Doświadczanie przemocy wykształca poczucie winy, nieprawidłowy obraz samego siebie, zaniżona samoocenę i bezradność. Uczy też nieprawidłowych wzorców zachowań, które zostają przyjęte za normę, skąd też w wielu rodzinach przemoc to zjawisko wielopokoleniowe.

Rodzina, w której występuje przemoc nie zaspokaja podstawowych potrzeb psychicznych a często i bytowych dziecka. Dzieci z takich rodzin, często wychowywane przez bezradne matki, zaczynają mieć problemy z prawidłowym funkcjonowaniem społecznym. Drastycznym i często jedynym sposobem zmiany sytuacji jest umieszczenie ich w środowisku zastępczym- domu dziecka lub rodzinie zastępczej.

Badania wykazały, że związki, w których kobiety doznają przemocy fizycznej ze strony swoich partnerów przechodzą przez trzy fazy powtarzającego się cyklu.

1. Faza narastania napięcia

W tej fazie partner jest napięty, stale poirytowany. Każdy drobiazg wywołuje jego złość, często robi awanturę. Poniża swoją partnerkę poprawiając swoje samopoczucie. Prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Sprawia wrażenie, że nie panuje nad swoim gniewem. Ofiara stara się opanować sytuację, uspakaja sprawcę, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się ze wszystkich obowiązków. Często przeprosza sprawcę. Ciągle zastanawia się nad tym, co zrobić, aby poprawić mu humor. Niektóre kobiety w tej fazie mają różne dolegliwości tj. ból brzucha, głowy, bezsenność, utratę apetytu. Inne wpadają

w apatię, tracą energię do życia lub stają się niespokojne i nerwowe. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia. Ofiara nie jest w stanie nic zrobić, aby uniknąć kolejnej fazy przemocy i zaczyna się czuć odpowiedzialna za zachowanie sprawcy.

2. Faza gwałtownej przemocy

W tej fazie występuje wybuch agresji. Partner staje się gwałtowny. Wpada w szał i wyładowuje swoje emocje. Eksplozję wywołuje zazwyczaj jakiś drobiazg. Kat znajduje w zachowaniu ofiary jakiś pretekst dla siebie i wywołuje awanturę używając poza przemocą fizyczną również innych jej form. Ofiara zazwyczaj jest bezradna. Po zakończeniu wybuchu przemocy kobieta zazwyczaj jest w stanie szoku. Nie może uwierzyć, że to się naprawdę stało. Kobieta stara się zrobić wszystko żeby uspokoić sprawcę i chronić siebie. W tej fazie ofiara najczęściej szuka pomocy i jednocześnie odczuwa wstyd i przerażenie.

3. Faza miodowego miesiąca

Gdy sprawca wyładował swoją złość i wie, że posunął się za daleko nagle staje się inną osobą. Okazuje skruchę i miłość. Szczerze żałuje za to, co zrobił i obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy. Zachowuje się tak zwłaszcza w przypadku, gdy ofiara ujawni prawdę na zewnątrz. Sprawca stara się znaleźć wytłumaczenie dla tego, co zrobił i przekonuje ofiarę, że to był jednorazowy, wyjątkowy incydent, który już się nigdy nie zdarzy. Okazuje przy tym ciepło i miłość. Staje się znowu podobny do tego, jak był na początku znajomości. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Rozmawia z ofiarą dzieli się swoimi przeżyciami obiecuje, że nigdy już jej nie skrzywdzi. Dbą o ofiarę, spędza z nią czas. Sprawca i ofiara zachowują się jak świeżo zakochana para. Ofiara zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie incydentem. Czuje się kochana, myśli, że jest dla niego ważna i znowu go kocha. Niestety faza ta mija i znowu rozpoczyna się faza narastania napięcia.

Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą faza miodowego miesiąca jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu jest zazwyczaj gwałtowniejsza.

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej karty”. Procedura „ Niebieskiej Karty” to ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostek wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.

Ilość wszczętych spraw w ramach Niebieskiej Karty na terenie Gminy Prószków

rok	Ilość wszczętych spraw	Ilość dzieci doznających przemocy
2005	6	13
2006	8	15
2007	12	21
2008	8	11
2009	6	13
2010	2	3
2011	8	8
2012	3	3
2013	10	20

Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:

- Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie
- Zapewnienie osobą dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół interdyscyplinarny

Podstawą prawną działalności zespołów interdyscyplinarnych jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „ Niebieskie Karty” oraz wzorów formularza „ Niebieskie Karty”.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia,
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej,

4) zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,

5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy oraz wydawania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,

6) zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele;

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- organizacji pozarządowych.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi.

Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem, prezydentem a podmiotami wymienionymi w ustawie. Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
- podejmowanie działań w środowisku dotkniętym przemocą
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach

Policjant w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie min. :

- udziela osobie co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy w tym pierwszej pomocy przedmedycznej,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej , jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą,
- przeprowadza na miejscu zdarzenia w przypadku niecierpiącym zwłoki czynności procesowe w niezbędnym zakresie w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- jeżeli osoba co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą w rodzinie, nie została jeszcze objęta procedurą „ Niebieskiej Karty ” niezwłocznie wypełnia wraz z nią formularz „ Niebieska Karta-A”
- przekazuje osobie co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą w rodzinie formularza „ Niebieska Karta- B” oraz informuje ją o uruchomieniu procedury i o zasadach jej realizacji,
- przekazuje oryginał formularza przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego,
- przeprowadza z osobą wobec której istnieje podejrzenie że stosuje przemoc rozmowę w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne,
- podejmuje dalsze działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie.

Działania pracownika socjalnego to min.:

- wezwanie policji,
- zorganizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej,
- zapewnienie osobie co do której istnieje podejrzenie że jest ofiarą przemocy w zależności od potrzeb, schronienia, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- w razie bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia dziecka – odebranie dziecka z rodziny i umieszczenie go u innej nie zamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Działania przedstawiciela oświaty to min.:

- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą,
- wypełnia formularz „ Niebieska Karta”. Jeżeli osobą co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą w rodzinie jest dziecko , czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności opiekuna prawnego lub faktycznego dziecka . Jeżeli jednak wobec tych osób zachodzi podejrzenie że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej dziecka (dziadkowie, pełnoletnie rodzeństwo).
- zgłasza na policję lub prokuraturę podejrzenie o popełnieniu przestępstwa,
- udziela kompleksowej informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu o możliwościach pomocy psychologicznej prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy.

Działania przedstawiciela służby zdrowia to min.:

- organizacja dostępu do pomocy medycznej,
- zgłoszenie na policję lub prokuraturę podejrzenia o popełnieniu przestępstwa względem osoby co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą,
- objęcie procedurą „ Niebieska karta”.
- udzielenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w szczególności psychologicznej , prawnej, socjalnej oraz wsparcia w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc .

Działania przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych to min.:

- organizacja dostępu do pomocy medycznej,
- objęcie procedurą „ Niebieska Karta”
- zgłoszenie na policję lub prokuraturę podejrzenia o popełnieniu przestępstwa ,
- diagnoza sytuacji i potrzeb osoby,
- udzielenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w szczególności psychologicznej , prawnej, socjalnej oraz wsparcia w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc .

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów wskazanych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

na lata 2014-2020 określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców tj.:

- I. **Profilaktyka i edukacja społeczna**- obszar kierowany do ogółu społeczeństwa w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie,
- II. **Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie**- obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą (w tym kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych osób starszych i niepełnosprawnych/,
- III. **Oddziaływania na osoby stosujące przemoc**- obszar do osób stosujących przemoc jak również osób zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc,
- IV. **Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie**- obszar kierowany do przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele programu:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie

Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,

Zwiększenie skuteczności działań wobec stosujących przemoc

Cele szczegółowe:

-diagnoza przemocy

-Edukacja i profilaktyka społeczeństwa w zakresie przemocy

-wsparcie rodzin dotkniętych przemocą,

- oddziaływanie na sprawców przemocy,

-podnoszenie kompetencji służb związanych z problematyką przemocy,

Zadania do realizacji:

Zadania do realizacji	działania	Realizatorzy
Edukacja i profilaktyka społeczna w zakresie przeciwdziałania przemocy	Podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie przemocy, wspieranie różnorodnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, wywiady środowiskowe, poradnictwo w zakresie radzenia sobie ze stresem agresją i konfliktami, promowanie mediacji, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjnych, informacji o instytucjach udzielających pomocy, Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i rozwiązywania konfliktów, organizowanie zajęć min. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	MOPS, Oświata, Policja, Zespół interdyscyplinarny. GKRPA
Wspieranie rozwoju nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów	Promowanie mediacji, zajęcia wychowawcze dotyczące nieagresywnego rozwiązywania konfliktów	MOPS, Oświata, zespół interdyscyplinarny
Zbieranie i analiza danych dotyczących aktów przemocy	Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska	MOPS, zespół interdyscyplinarny, policja, GKRPA, oświata
Działania realizowane w ramach Gminnego programu profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych	Wszystkie działania które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy	MOPS, GKRPA, zespół interdyscyplinarny
Prowadzenie zintegrowanych działań przez zespół interdyscyplinarny w zakresie przeciwdziałania przemocy	Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach i	MOPS, zespół interdyscyplinarny, policja, GKRPA,

	<p>możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych przemocą, opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinie, zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieska Karta”, występowanie z zawiadomieniem do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych, obsługa, organizacja i realizacja procedury „Niebieskiej karty”</p>	
Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy	Współpraca z instytucjami z terenu woj. w zakresie zapewnienia schronienia i wsparcia, udzielanie świadczeń pieniężnych	MOPS, MOPR specjalistyczny ośrodek wsparcia
Łagodzenie następstw przemocy	Motywowanie sprawców do podjęcia udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych	MOPS, zespół interdyscyplinarny, MOPR
Zapewnienie wsparcia ofiarom przemocy	Praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne punktu konsultacji psychologicznej, edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw.	MOPS, punkt konsultacji psychologicznej, policja
Łagodzenie zjawiska przemocy	Motywowanie sprawców do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	MOPS. Policja, punkt konsultacji psychologicznej
Podnoszenie wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy	Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach sympozjach, organizowanie spotkań mających na celu wymianę informacji, doświadczeń	MOPS, GKRPA, zespół interdyscyplinarny

Realizacja zadań będzie monitorowana, co umożliwi wgląd w podejmowane działania , ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Adresaci programu:

Rodziny i osoby dotknięte przemocą,

Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,

Przedstawiciele instytucji zajmujących się osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

Przewidywane efekty

- zmiana postaw społecznych wobec przemocy,
- zwiększenie skuteczności działań,
- zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- zwiększenie wiedzy osób zajmujących się przemocą w rodzinie,
- usprawnienie systemu pomocy.

Źródłem finansowania programu przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie są środki własne gminy będące w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prószkowie ze środków budżetu Gminy na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

